

Den 19. januar 2021

af Morten Messerschmidt (DF), Rene Christensen (DF), Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om totalforbud mod demersalt fiskeri med bomtrawl i Skagerrak og Nordsøen

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremlægge lovforslag om forbud mod benyttelse af bomtrawl efter demersale arter, eftersom denne redskabstype forårsager katastrofale skader på havbundens miljø, flora, fauna og lokalt dansk fiskeri med deraf følgende socioøkonomiske skader i danske havnesamfund.

Bemærkninger til forslaget

Bomtrawling i dansk territorialfarvand har i de forløbne årtier udviklet sig til en menneskeskabt naturkatastrofe. For at forhindre et truende biologisk kollaps pålægges regeringen snarligst at fremsætte et lovforslag om forbud mod demersale bomtrawl, herunder sten- og kædemåtter. I Skagerrak indføres totalforbuddet mod bomtrawlfiskeri omgående og uden overgangsperiode, mens der i Nordsøen sker en 5-årig udfasning. Omstillingsperioden i Nordsøen sker af hensyn til industrien, idet en lignende udfasning blev benyttet, da pulsfiskeri blev forbudt.

Lovforslaget tager udgangspunkt i årtiers stadigt forværrede bomtrawl-ødelæggelser. Skelsættende var en EU-udvidelse nord for 56. breddegrad i 1997 under daværende fiskeriminister Henrik Dam Kristensen, som ni år senere sagde således om bomtrawl (kilde: Ritzau 29.5 2006):

Det er en katastrofe. Det er konsekvensen af den fælles fiskeripolitik. Bomtrawl er en uacceptabel måde at fiske på. Det ville aldrig blive tilladt i dag. Alle der har været fiskeriminister, har medansvar for, at EU's fiskeripolitik ligger i ruiner.

I 2018 anbefalede Socialdemokratiets fiskeriordfører Simon Kollerup et bomtrawlforbud i Skagerrak, og senest har den nuværende fiskeriminister, Rasmus Prehn, oplyst, at hverken "Venstre eller Socialdemokratiet er imod at forbyde bomtrawl" (kilde: Nordsøposten 8. januar 2021).

Fiskeriministerens udtalelse er ny og antyder et politisk flertal for totalforbud. Et sådant forbud har også en vis klangbund blandt fiskerierhvervets organisationer, idet hollandske VisNed og danske DFPO i januar 2021 indgik en *frivillig* aftale om at begrænse bomtrawlskaderne i dansk farvand. Omtrent samtidig fortsatte en hollandsk bomtrawler imidlertid fiskeriet på Det Gule Rev i Skagerrak.

Dette beslutningsforslag sigter på at udvide dét, som branchen selv har aftalt frivilligt. En lovfæstelse sætter danske myndigheder i stand til at øge kontrolindsatsen. Lovforslagets hovedprincipper:

- ikke-diskrimination på baggrund af nationalitet
- klimavenligt, skånsomt og bæredygtigt fiskeri
- lovliggørelse af dansk forvaltning af NATURA 2000-områder til havs

Hvis Danmark skal undgå procesrisiko ved EU-Domstolen for brud på EU's habitatdirektiv (92/43/EØF), skal bomtrawl forbydes. Kun derved undgås yderligere irreversible skader på Det Gule Rev og andre NATURA 2000-områder.

De pt. godkendte bomtrawl-fiskerier er præget af mangelfuld kontrol eller direkte lovløshed, hvilket manifesterer sig ved, at bomtrawlere gerne påsejler og ødelægger internationale el-kabler på havbunden. I 2017 kostede en bomtrawlers påsejling op til 80 millioner kroner i reparation (kilde: TV Midtvest 9. november 2017).

Formålet med lovforslaget er at sikre, at Danmark fremover efterlever EU's fælles fiskeripolitik og dennes bestemmelser om bæredygtig og ansvarlig fiskeriforvaltning. Dette formål fremgår bl.a. af artikel 39 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde såvel som fiskerikontrolforordningen (EF) nr. 1224/2009, hvor "bæredygtighed" er specifikt nævnt i de to første betragtninger.

De traktatmæssige forpligtelser er dog nedprioriteret i andre, mindre tungtvejende følgelovgivninger såsom EU-Kommissionens delegerede forordninger (EU) nr. 2018/2035 og (EU) 2019/2238. I EU-Kommissionen delegerede forordning (EU) 2018/2035 fremgår det af betragtning 18, at bomtrawlede rødspætter har gode overlevelsesh-chancer. Dette strider med SETCF's vurdering af samme spørgsmål. Derfor skal nærværende lovforslag sikre, at Danmark begynder at efterleve forpligtelsen til bæredygtig fiskeriforvaltning, ansvarlighed, og hensyntagen til danske lokalsamfunds socioøkonomi.

Af samme grund sigter dette lovforslag *ikke* mod et forbud af fiskeri efter muslinger og hesterejer, idet disse fiskerier kan forvaltes ansvarligt og troværdigt, uden at et redskabsforbud er nødvendigt. Modsat bomtrawl, hvor f.eks. krav til maskestørrelser manipuleres via rebanordninger, som sammenfletter masker.

For klimaet er bomtrawl en særlig skadelig redskabstype. Årsagen er, at det kræver stor motorkraft med deraf følgende CO₂-udledning at trække bomme og stenmætter hen over havbunden. I overgangsperioden på fem år skal nærværende lov derfor sikre, at danske myndigheder foretager *uanmeldte og effektive* inspektioner og målinger af motoreffekten, som sammenholdes med fartøjernes registrerede motoreffekt.

Der skal ligeledes gribes ind mod fartøjer, hvis satellitsignaler (AIS/VMS) er slukket eller dæmpet. Ansvar for kontrol heraf må ikke blokeres af ressort-spørgsmål mellem Søfartsstyrelsen, Fiskeristyrelsen eller udenlandske flagstatsmyndigheder. Slukning af AIS/VMS-satellitsignaler indikerer ulovligt fiskeri og svarer til spøgelses-bilisme på en motorvej. Det skal stoppes omgående, når det forekommer.

Fiskerikontrollens ledelse har tidligere anført mangel på ressourcer som årsag til mangelfuld kontrol med bomtrawlere. Skulle dette fortsat være et problem, kan danske flåde fartøjer og luftforsvaret indsættes i kontrolindsats og overvågning.

I Nordsø-overgangsperioden på fem år skal der endvidere for bomtrawlere ske landingskontrol i 100 % af tilfældene med henblik på at standse ukontrollerede overførsler til kølecontainere. Ligeledes skal der være skarp dansk kontrol med den nye fiskemodtagelsesfacilitet, som ventes oprettet i Hanstholm i april 2021.

Nærværende lovforslag skal også i den femårige overgangsfase søge at etablere træk-for-træk rapportering. Endelig skal der i udfasningsperioden sikres ligestilling mellem flagstaterne i EU. Dette betyder, at krav om opsættelse af kontrolkameraer på fartøjer i dansk farvand enten skal gælde alle – eller ingen – uanset flagstat og nationalitet.

Af hensyn til dansk fiskeri, havmiljø og biodiversitet anmodes om skyndsom fremstilling af dette lovforslag.